

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **A. P.** ,
skazanego z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 15 stycznia 2020 r.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 11 września 2019 r., sygn. akt IX Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w P.
z dnia 5 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł

1. **oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
2. **kosztami procesu w postępowaniu kasacyjnym obciążyć
skazanego A. P. .**

UZASADNIENIE

A. P. wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 5 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...), został uznany za winnego tego, że w okresie od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 9 marca 2013 roku w G. , woj. (...), wielokrotnie w krótkich odstępach czasu oraz w wykonaniu z góry powziętego zamiaru doprowadzał A. k. (w tym okresie małoletnią) do poddania się innym czynnościom seksualnym, w ten sposób, że dotykał pokrzywdzoną po całym ciele oraz głaskał po piersiach, pośladkach i kroczu oraz dotykał językiem jej okolic intymnych, tj. przestępstwa, określonego w art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za które wymierzono mu karę 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca skazanego, który podniósł zarzuty: naruszenia prawa materialnego (art. 200 § 1 k.k.), obrazy przepisów postępowania (art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 192 § 1 k.p.k., art. 202 § 1 i 2 k.p.k.), a w konsekwencji także błędu w ustaleniach faktycznych, mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Wniósł o zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i uniewinnienie A. P. od zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 11 września 2019 r., sygn. akt IX Ka (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od tego wyroku kasację wniósł obrońca skazanego. Podniesiono w niej następujące zarzuty:

1. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, mogące mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie obrazę art. 200 § 1 k.k. poprzez jego zastosowanie i uznanie oskarżonego winnego popełnienia czynu opisanego w akcie oskarżenia, pomimo że zachowanie oskarżonego opisane w akcie oskarżenia, jak również w wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 5 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...), nie wyczerpuje znamion czynu zabronionego przewidzianego w art. 200 § 1 k.k., albowiem do przypisania sprawstwa przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. nie jest wystarczające doprowadzenie do poddania się innym czynnościom seksualnym jakiegokolwiek osoby małoletniej, lecz tylko takiej, która nie ukończyła 15 roku życia, w związku z czym należało uznać, że oskarżony nie popełnił przestępstwa i uniewinnić go od zarzucanego mu czynu;

2. rażące naruszenie przepisów postępowania, mogące mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 434 § 1 k.p.k. poprzez dokonanie przez Sąd drugiej instancji zmian w zakresie ustaleń faktycznych, poczynionych przez Sąd pierwszej instancji na niekorzyść oskarżonego, podczas gdy apelacja została wniesiona wyłącznie przez obrońcę oskarżonego na jego korzyść, co powinno skutkować niemożnością dokonywania niekorzystnych zmian w każdej sferze zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji, tj. nie tylko w zakresie kary, kwalifikacji prawnej, lecz także stanu faktycznego i motywów wydanego orzeczenia.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie podkreślano, że polski proces karny nie jest procesem formułkowym, w którym wymagane byłoby posługiwanie się określonymi formułami prawnymi, lecz procesem, w którym przepisy określają jedynie sposób postępowania organów procesowych, w tym przy redagowaniu opisu czynu zarzucanego i przypisanego tak, aby odzwierciedlał on zdarzenie przestępne, ze wskazaniem znamion. Niedociągnięcia w tym zakresie, gdy jednak ustalenia faktyczne jednoznacznie wykazują, że zdarzenie odpowiadające zachowaniu przestępnemu miało rzeczywiście miejsce, nie może prowadzić do uwolnienia oskarżonego od odpowiedzialności karnej. Uniewinnianie osoby winnej, mimo wykazania jej sprawstwa i winy, kolidowałoby jaskrawo z celem procesu karnego określonym w art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k. (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2014 r., II KK 141/14, OSNKW 2015/5/42; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2014 r., III KK 416/13, LEX nr 1444607*).

Przechodząc na grunt realiów faktycznych i procesowych rozpoznawanej sprawy, należy stwierdzić, że nie doszło w niej do obrazy przez Sąd odwoławczy prawa materialnego – przepisu art. 200 § 1 k.k., stanowiącego podstawę skazania A. P. , albowiem czyn przypisany w wyroku Sądu *meriti* odpowiadał ustawowym znamionom wskazanego typu czynu zabronionego. Akcentowana w kasacji (oraz wcześniej w apelacji obrońcy skazanego) nieścisłość opisu czynu przypisanego, polegająca na braku doprecyzowania wieku małoletniej A. K. , tj. tego, że w chwili czynu nie miała ona ukończonych 15 lat, została dostrzeżona i należycie przeanalizowana przez Sąd odwoławczy, który trafnie dostrzegł, że okoliczność ta wynikała z samego zarzutu w zestawieniu z prawidłowymi ustaleniami faktycznymi Sądu Rejonowego, według których w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 9 marca 2013 r. A. K. miała mniej niż 15 lat. Należy podkreślić, że rozpoznawanej sprawie pokrzywdzoną była jedna z córek konkubiny skazanego, nie zaś anonimowa osoba, której data urodzenia, a w konsekwencji i wiek w czasie dokonywania przez skazanego przestępnych zachowań nie byłby ustalony. Sąd odwoławczy trafnie wskazał, że czas przypisanego skazanemu czynu ciągłego został ograniczony datą 9 marca 2013 r., albowiem to właśnie w tym dniu pokrzywdzona ukończyła 15 lat (zob. s. 8 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Warto też zauważyć, że różnica między górną granicą wieku małoletniego, w rozumieniu przepisów prawa

cywilnego (art. 10 § 1 k.c.), a pojęciem małoletniego użytym na gruncie art. 200 § 1 k.k., wynosi 3 lata, podczas gdy czas przypisanego skazanemu przestępstwa wyniósł ponad 5 lat, a zatem już z tego względu wiek pokrzywdzonej odpowiadał ustawowym znamionom przedmiotu czynności wykonawczej przypisanego A. P. występku, w niemal połowie okresu jego dokonywania. Na marginesie wypada stwierdzić, że wskazywana przez obrońcę skazanego nieprecyzyjność w zakresie opisu czynu przypisanego mogłoby stanowić jedynie podstawę zarzutu obrazu art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w apelacji, albowiem przepis ten odnosi się do wyrokowania przez Sąd pierwszej instancji. Takie zarzutu jednak pod adresem Sądu *meriti* w niniejszym postępowaniu nie sformułowano.

Odnosząc się do drugiego zarzutu, oczywiste jest to, że Sąd odwoławczy, dokonując przedstawionych powyżej rozważań, nie poczynił nowych ustaleń faktycznych na niekorzyść skazanego, naruszając przepis art. 434 § 1 k.p.k. Określenie wieku pokrzywdzonej nastąpiło już bowiem w wyroku Sądu pierwszej instancji, w którym wskazano, że w chwili orzekania A. K. miała 20 lat, zaś pierwszych zachowań przeciwko jej wolności seksualnej A. P. dopuścił się, kiedy miała zaledwie 10 lat (s. 1 i 6 uzasadnienia wyroku Sądu *a quo*), co zgodne było z datą początkową przypisanego skazanemu przestępstwa.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, obciążając skazanego A. P. kosztami procesu w postępowaniu kasacyjnym na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.